

## Tweede Omgevingsdialoog Heerenveen

Op 28 mei vond in Zalencentrum Trinitas de tweede Omgevingsdialoog plaats over de gemeentelijke Omgevingsvisie. Inwoners van Heerenveen gingen met elkaar en met verschillende deskundigen in gesprek over de aanpak van de verschillende opgaven die in de toekomst in het gebied gaan spelen. Daarbij werden aan zeven thematafels verschillende oplossingsrichtingen besproken.

### Zeven thematafels

Tijdens de avond werd onder leiding van experts uit het veld aan zeven thematafels gewerkt. Daarbij werd voortgebouwd op de opgaven die tijdens de eerste omgevingsdialoog in maart door inwoners zijn geformuleerd. Doel van de avond was om oplossingsrichtingen te benoemen en te bespreken. Daarnaast was er ruimte om voorbeelden te noemen en aan te geven welke voor- en nadelen inwoners zien. Het was een inspirerende bijeenkomst in een ontspannen gezellige sfeer. De volgende vragen stonden centraal:

#### 1. *Hoe zorgen we ervoor dat er voldoende geschikte woningen zijn voor jong en oud?*

Investeren in de bestaande woningvoorraad werd aan deze tafel gezien als een middel om woningen beter verkoopbaar te maken en de aantrekkelijkheid van de wijk te vergroten. Wel hikt men soms aan tegen investeringen en is er behoefte aan kennis. Er werden verschillende ideeën aangedragen voor een meer gevarieerd woningaanbod of meer gemêleerde wijken. Zo zouden hofjes kunnen bijdragen aan sociale cohesie. Daarnaast zouden er meer levensloopbestendige woningen moeten komen. Nieuwbouw op goedkope bouwgrond werd minder positief gewaardeerd. Tot slot kwamen verschillende ideeën aan bod om de woonomgeving gezonder en prettiger te maken (minder fijnstof, elektrisch vervoer, verdelen verkeersstromen).



#### 2. *Hoe zorgen we ervoor dat in 2030 de sociale samenhang in de wijken is versterkt en eenzaamheid is aangepakt?*

In deze groep werd veel gesproken over het meer geschikt maken van plekken voor ontmoeting. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in volkstuinen, of groenvoorziening met picknickbanken, schaakborden of speeltuinen. Daarnaast zou cultuur een centrale plek in Heerenveen moeten krijgen, bijvoorbeeld met een verhalen-podium. Tot slot werden ook vele activiteiten benoemd waarmee verschillende groepen meer in contact met elkaar kunnen komen (koffie-ochtenden, voorleesprojecten, wandelgroepen).

3. *Hoe zorgen we er in 2030 voor dat 40% van de energie duurzaam wordt opgewerkt op een manier die past bij de kwaliteiten van Heerenveen?*

Aan deze tafel werden de voor- en nadelen van de verschillende opties voor het opwekken van duurzame energie besproken. Bij windenergie is het ruimtebeslag beperkt (de grond onder de windmolen blijft beschikbaar), maar de zichtbaarheid in het landschap wel groot. Met geothermie en waterstof kunnen grote stappen worden gezet, maar er zijn ook veiligheidsrisico's aan verbonden. Kernfusie wordt door de aanwezigen niet positief gewaardeerd. Ook werd het kweken van biomassa door middel van bosbouw geopperd, daarmee maak je onvruchtbare grond op langere termijn vruchtbaarder en het zou kunnen dienen als buffer tussen bedrijventerreinen. Bij de bouw van nieuwe gebouwen zou meer rekening gehouden moeten worden met de opwekking van energie. Door verplicht zonnepanelen op daken te plaatsen of energiemaatregelen te combineren met andere zaken. Tot slot ging veel aandacht uit naar de financiering van duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de armoedeproblematiek.

4. *Hoe zorgen we ervoor dat in 2030 de mobiliteit wordt bevorderd op een manier die duurzaam, gezond en toegankelijk is?*

Er werden verschillende plekken benoemd die anders ingericht kunnen worden (schoolomgeving, K.R. Poststraat). Daarbij bracht men het ontwerpprincipes van stedenbouwkundig Bach naar voren. Die stelt dat je eerst moet ontwerpen vanuit voetgangers, daarna de fiets en daarna pas de auto. Dit sluit ook aan bij de gedachte van een inclusieve samenleving, waarbij de openbare ruimte beter toegankelijk moet zijn voor rolstoelgebruikers en rollators. Brede, herkenbare fietsroutes en betere fietsparkeervoorzieningen dragen bij aan het fietsgebruik. Ook was men positief over het ontvlechten van recreatief en doorgaand verkeer. Over voorrang voor fietsers op rotondes werd verschillend gedacht; het is in ieder geval belangrijk om hiervoor eenduidige regels op te stellen.



5. *Hoe zorgen we ervoor dat de omgeving in 2030 bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering en dat de biodiversiteit is toegenomen?*

In deze werkgroepen werden veel voorbeelden genoemd over het vergroenen van straten, gevels en bedrijventerreinen. Volgens aanwezigen zitten er meerdere voordelen aan vergroening (rustgevend, goed voor insecten, oplossen van wateroverlast). Een nadeel zou kunnen zijn dat de begaanbaarheid voor ouderen moeilijker wordt. De herinrichting van gebieden kan worden gebruikt om bestaande natuurgebieden en groene gebiedjes beter met elkaar te verbinden. Over het algemeen had men minder voorkeur voor technische oplossingen zoals het vergroten van de riolering, omdat die geen bijdrage leveren aan de biodiversiteit.

6. *Hoe zorgen we ervoor dat we optimaal inspelen op economische trends en de omslag maken naar een circulaire economie?*

Aan deze tafel werd gesproken over verschillende voorbeelden van de deeleconomie. Het vestigingsklimaat voor de circulaire economie (en andere topsectoren) kan verder worden verbeterd door meer in ketens samen te werken en door infrastructuur aan te leggen (bijv. waterstof). Regionale bedrijfsmodellen zouden er voor moeten zorgen dat er meer opbrengsten terugvloeien naar de regio. Daarnaast is het belangrijk om kennis te delen en integraal te leren denken (educatie). Het benutten van leegstaande panden (in het centrum) voor startups kan helpen om verschillende disciplines bij elkaar te brengen.

7. *Hoe zorgen we ervoor dat regionale voorzieningen in 2030 optimaal blijven bijdragen aan de leefbaarheid van Heerenveen? (ziekenhuis, onderwijs, winkels, theater, sport, etc).*

De aanwezigheid van goede (regionale) voorzieningen draagt bij aan de aantrekkingskracht van Heerenveen als vestigingsplaats. De bereikbaarheid van Heerenveen en haar voorzieningen kan worden verbeterd door bijvoorbeeld OV-routes en -haltes toe te voegen. De Lelylijn kan de Heerenveen daarbij een meer centrale plek in het noorden geven. Ook moet de regionale arbeidsmarkt goed blijven functioneren, waarbij in kaart moet worden gebracht wat de rol van arbeidsmigranten in de toekomst is. Tot slot is het belangrijk dat de betrokkenheid van vrijwilligers wordt vergroot en dat de communicatie wordt verbeterd (snel internet).

**Opbrengst en vervolg**

Aan het eind van de avond konden de aanwezigen door middel van groene en rode stickers aangeven welke oplossingsrichtingen zij het meest aansprekend vonden, en welke richtingen zij liever niet terug zien komen in de Omgevingsvisie. De uitkomsten kunt u vinden op de website [www.mijnkijkopheerenveen.nl](http://www.mijnkijkopheerenveen.nl) onder 'resultaten bijeenkomsten mei'. De opbrengst van de avond wordt gebruikt om een aantal toekomstscenario's voor de gemeente te maken. In het najaar van 2019 worden deze scenario's voorgelegd aan inwoners, raadleden en college. Op de website staat ook meer informatie over het vervolgproces.

